

Utrikesdepartementet

Regeringskansliets Projektexportsektariat (FIM-PES)

Kr Pernilla Liljesson

Telefon 08-405 56 82

Mobil 0709-96 69 43

Handlingsplan för Regeringskansliets agerande på upphandlingsområdet i de internationella finansinstitutionerna, FN och EU, 2010-2012

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	Sidan	2
Inledning		4
Mål		4
Varför en satsning på upphandlingsområdet?		5
Vägledande principer		7
- Policyinriktat område 1: Hållbar upphandling		8
- Policyinriktat område 2: Närmare offentlig-privat samverkan		9
- Policyinriktat område 3: Fler svenskar i organisationerna och tätare kontakter		10
Förslag till riktade åtgärder		10
Genomförande och uppföljning		13

SAMMANFATTNING

Denna handlingsplan ger vägledning för Regeringskansliet i frågor som gäller upphandling genom internationella finansinstitutioner, FN och EU*, här under den gemensamma benämningen ”multilaterala utvecklingsorganisationer. Den anger också förslag till ett antal riktade åtgärder och aktiviteter. Handlingsplanen föreslås gälla till och med 2012 och bör därefter utvärderas.

Det övergripande målet är:

- att stödja de multilaterala utvecklingsorganisationernas eget arbete med att öka effektivitet, kvalitet och transparens i multilaterala biståndsupphandlingar.
- ett sådant stöd bedöms samtidigt stärka förutsättningarna för ökat svenskt deltagande i program och projekt som finansieras av dessa, inom ramen för Parisdeklarationens principer om obundet bistånd, internationella upphandlingsregler och ökad användning av samarbetsländernas egna förvaltningssystem.

Handlingsplanen tar sin utgångspunkt i att Sverige är en stor finansiell bidragsgivare till många av de multilaterala utvecklingsorganisationerna, men att Sverige även har efterfrågad kompetens och tekniska lösningar som kan stärka dessa organisationers både normativa och operativa verksamhet. Dessa *ömsesidiga intressen* bör framgent få större utrymme och genomslag vid kontakter och i relationer med de multilaterala utvecklingsorganisationerna.

Handlingsplanen anger vägledande principer och lyfter fram tre policyinriktade insatsområden där svensk statlig förvaltning bedöms ha möjlighet att påverka genom ett mer aktivt och samstämmigt agerande.

Dessa områden är:

- Hållbar upphandling
- Närmare offentlig-privat samverkan
- Fler svenskar i organisationerna och tätare kontakter

* Betr. EU avses upphandlingar inom de externa biståndsinstrumenten och stödet till nya medlemsländer. Även om organisation och beslutsprocesser skiljer sig åt från FN och utvecklingsbankerna bör principerna i denna PM i möjligaste mån kunna tillämpas även här.

En grundläggande princip är att det svenska samarbetet ska utgå från utvecklingsorganisationernas behov och egna strategier.

Handlingsplanen innehåller också förslag på ett antal riktade åtgärder och aktiviteter enligt nedan.

Regeringskansliets projektexportsekretariat inom UD (UD-FIM-PES) är ”fokalkpunkt” inom Regeringskansliet för upphandlingsfrågor i de multilaterala utvecklingsorganisationerna. Projektexportsekretariatet ansvarar för samordning av denna handlingsplan, medan Exportrådet har motsvarande operativt ansvar.

- En ”Nationell kontaktpunkt” upprättas vid Exportrådet som en central, samlande funktion för aktörer med intresse av att delta i multilateralt biståndsfinansierade upphandlingar.
- Insatser, när så är påkallat, för att stödja de multilaterala utvecklingsorganisationernas eget arbete med kompetens- och kapacitetsutveckling genom t.ex. expertstöd och andra åtgärder inom upphandlingsområdet.
- Projekt- och marknadsbevakning med intensifiering i prioriterade samarbetsländer.
- Stöd till projektutveckling, t.ex. genom fonder för tekniskt samarbete och det bilaterala instrumentet ”strategisk projektutveckling”.
- Aktivt stöd till samverkansgrupper, t ex SWEUNB (Swedish Association for UN Business).
- Vidareutveckling av anpassade svenska lösningar för utvecklingsländernas behov, bl.a. inom SymbioCity.
- Kartläggning och analys av projektmöjligheter.
- Förtydligande av Regeringskansliets främjandeuppdrag på utvecklings- och tillväxtmarknader.

En grundläggande princip är att svenska aktörer själva bär det primära ansvaret för att bli mer aktiva på den multilaterala upphandlingsmarknaden och skaffa sig den kompetens som krävs för att delta i dessa upphandlingar.

Det är av stor vikt att Regeringskansliet har insikt och kunskaper om förutsättningarna i de olika multilaterala utvecklingsorganisationerna samt har tillgång till erforderligt metodstöd för att kunna påverka inom upphandlingsområdet.

INLEDNING

Upphandling utgör ett verktyg och styrmedel i arbetet mot målet om en hållbar global utveckling och fattigdomsminskning. Upphandling är vidare en metod och ett verktyg för att säkra biståndseffektivitet och ett ansvarsfullt nyttjande av skattemedel.

De multilaterala utvecklingsorganisationerna uppvisar olika karaktär och funktionssätt och arbetet med policyutveckling och konkreta åtgärder bör därför vara organisationsspecifika. Även interna skillnader kan vara påtagliga, t.ex. inom olika FN-organ, vilket ytterligare förstärker vikten av anpassning.

Med Regeringskansliet avses även utlandsmyndigheterna, d.v.s. ambassader, konsulat, representationer vid EU, FN m. fl.

Internationell upphandling inkluderar i grunden alla typer av arbeten som upphandlas offentligt och finansieras med lokala budgetmedel eller av internationella finansieringsorgan – från relativt små, specialinriktade upphandlingar till mycket omfattande, brett upplagda projekt.

MÅL

Det övergripande målet är:

- att stödja de multilaterala utvecklingsorganisationernas eget arbete med att öka effektivitet, kvalitet och transparens i multilaterala biståndsupphandlingar.
- ett sådant stöd bedöms samtidigt stärka förutsättningarna för ökat svenskt deltagande i program och projekt som finansieras av dessa, inom ramen för Parisdeklarationens principer om obundet bistånd, internationella upphandlingsregler och ökad användning av samarbetsländernas egna system.

Följande delmål identifieras:

- Ökad kunskap och användning av upphandlingsmetoder som gynnar en hållbar utveckling, transparens, minskad korruption, ett ansvarsfullt företagande och innovativa lösningar.
- Ökad kännedom i de multilaterala utvecklingsorganisationerna om hur svensk kompetens kan bidra till att stärka organisationerna och förbättra genomförandet och kvaliteten av en planerad insats.

- Ökad kännedom bland svenska aktörer* om marknadspotential och upphandlingsmöjligheter genom internationella finansinstitutioner, FN och EU.

Ambitionen är att också kunna bidra till att höja kunskap och engagemang i Regeringskansliet för upphandling som verktyg för biståndseffektivitet och som metod för att bidra till högre utväxlingseffekter för fattigdomsbekämpning och utveckling.

VARFÖR EN SATSNING PÅ UPPHANDLINGSOMRÅDET?

Den multilaterala upphandlingsmarknaden är stor och i stark tillväxt, och beräknas i dag uppgå till cirka 70 miljarder dollar per år. Effektiva och transparenta upphandlingsrutiner i de multilaterala utvecklingsorganisationerna är av mycket stor betydelse för utvecklingseffekten och ett ansvarsfullt nyttjande av skattemedel.

Det åttonde millenniemålet – ett globalt partnerskap för utveckling – innebär bland annat effektiv användning av biståndsmedel och utbredning av ny teknologi till utvecklingsländer. Ett verktyg och styrmedel för att uppnå detta är effektiv och transparent upphandling. Val av upphandlingsmetod och utvärderingskriterier påverkar bland annat möjligheterna att stimulera och tillvarata innovativa lösningar liksom möjligheterna att främja en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar utveckling.

Vikten av bättre upphandlingar och ökad konkurrens i biståndet har betonats, inte minst inom initiativet ”Öppna biståndet”. SADEVs generaldirektör lämnade hösten 2009 en rapport som visar att många pekar på problem inom upphandlingsområdet men att det trots detta ofta saknas kompetens och engagemang i upphandlingsprocesserna. ”Att nöja sig med försäkran om *International Competitive Bidding* eller att lita på försäkran om att systemet sköter upphandlingen på ett korrekt sätt räcker inte” enligt rapporten och satsningar på ökad upphandlingskompetens och närvaro rekommenderades[†].

Den marknad som genereras av de multilaterala utvecklingsbankerna, EU:s och FN:s biståndsverksamhet efterfrågar tjänster och varor inom t.ex. miljö, energi, hälsovård, samhällsbyggande och infrastruktur som länge varit svenska specialområden. Marknaden är för en utomstående emellertid svårpenetrerad och omgärdad av speciella upphandlingsförhållanden. När det gäller Sveriges upphandlingsandelar i de multilaterala utvecklingsorganisationerna kan man sedan lång tid

* Med aktörer avses organisationer såsom företag, enskilda experter, kommuner och myndigheter.

[†] GD Gunilla Törnqvists redovisning av uppdraget från biståndsminister Gunilla Carlsson, 9 december 2009.

tillbaka urskilja en trendmässig minskning, något som med jämna mellanrum uppmärksammats av riksdag, media och näringslivets organisationer m.fl.

Den svenska resursbasen har kompetens och tekniska lösningar som kan stärka organisationernas arbete för en hållbar global utveckling. Många svenska aktörer ligger i framkant vad det gäller miljöarbete och socialt ansvarstagande och kan tjäna som goda exempel samt bidra till spridningen av sunda värderingar och ett hållbart företagande (ekonomiskt, socialt och miljömässigt).

Politiken för global utveckling (PGU), som antogs av riksdagen 2003, poängterar ökad samverkan med och ökat engagemang i multilaterala organisationer, inklusive EU. Det svenska näringslivet lyfts fram i PGU som en viktig aktörskrets vars potential att bidra till global utveckling och fattigdomsbekämpning inte tagits tillvara fullt ut. Företagen bidrar genom handel och investeringar, bl.a. genom att skapa sysselsättning och tillväxt, till stärkt kompetens och kapacitet i samarbetsländerna. Bidraget till PGU stärks när företag stödjer och strävar efter ett ansvarsfullt företagande, med principer relaterade till bl.a. mänskliga rättigheter, miljö, arbetarskydd och anti-korruption.

I Utrikesdepartementets skrivelse ”Vad kräver krisen av främjandet” (Ds 2009:35) framhålls att en strategisk och långsiktig satsning på den multilaterala marknaden är angelägen. Den svenska exporten till den biståndsfinansierade marknaden utgör en blygsam andel av vårt samlade exportvärde. Inte desto mindre är det en stor och viktig marknad med god potential för ökad export och sysselsättning i Sverige. Vunna kontrakt på denna konkurrensutsatta marknad utgör dessutom viktiga referenser för svenska lösningar.

Det finns ett brett intresse i att möjliggöra för svenska aktörer att delta i de multilaterala utvecklingsorganisationernas program och projekt. Realiseringen av detta intresse kräver en långsiktig och samordnad insats. Ett gemensamt agerande inom Regeringskansliet på upphandlingsområdet ligger i linje med regeringens mål om en samstämmig politik och att främja synergier mellan politikområden (Sveriges politik för global utveckling, Skr. 2007/08:89, s. 1).

VÄGLEDANDE PRINCIPER

I detta avsnitt anger handlingsplanen vägledande principer på en mer övergripande policynivå som Regeringskansliet bör beakta i befintliga kontakter och relationer med de multilaterala utvecklingsorganisationerna.

Utöver att Sverige redan är en stor finansiell bidragsgivare till många av de multilaterala utvecklingsorganisationerna, bör det understrykas att

Sverige även har efterfrågad kompetens och tekniska lösningar som kan stärka dessa institutioners både normativa och operativa verksamhet. Dessa *ömsesidiga intressen* bör framgent få större utrymme och genomslag vid kontakter och i relationerna med de multilaterala utvecklingsorganisationerna.

En grundläggande princip är att svenska aktörer själva bär det primära ansvaret för att bli mer aktiva på den multilaterala upphandlingsmarknaden och för att delta i dessa upphandlingar.

Det är av stor vikt att Regeringskansliet har insikt och kunskaper om förutsättningarna i de olika multilaterala utvecklingsorganisationerna samt har tillgång till erforderligt metodstöd för att kunna påverka inom upphandlingsområdet.

Policyinriktat område 1: Hållbar upphandling

Det långsiktiga målet bör vara att multilateralt finansierad biståndsupphandling, så långt det är möjligt och relevant, tillämpar ”hållbar upphandling” som innefattar krav på miljömässiga, sociala och ekonomiska hänsyn.

Regeringskansliet bör, när möjlighet ges, stödja de multilaterala utvecklingsorganisationernas arbete med policyutveckling och reformer inom upphandlingsområdet. Samordning med andra givare och intressenter bör eftersträvas.

Regeringskansliets inflytande bör i första hand gälla utformning och tillämpning av de multilaterala utvecklingsorganisationernas riktlinjer för upphandling, upphandlingsmetoder och utvärderingskriterier.

Prioritet bör ges åt att främja ”hållbar upphandling” som innefattar miljömässiga, sociala och ekonomiska krav. Även upphandlingsmetoder som främjar innovativa lösningar (t.ex. funktionsbaserad upphandling), riktlinjer som inkluderar anti-korruptionsåtgärder och utvärderingskriterier som utgår från ett livscykelkostnadsperspektiv som ger balans mellan kvalitet och pris bör uppmuntras.

Ett agerande i denna riktning bedöms kunna stödja multilaterala utvecklingsorganisationer att uppfylla sina åtaganden för biståndseffektivitet, i enlighet med svensk handlingsplan för ett effektivt bistånd 2009-2011.

Bakgrund

De stora summor och volymer som upphandlas genom multilateralt bistånd innebär att ”hållbar upphandling” (ibland används termen ”grön upphandling”) utgör ett kraftfullt medel i arbetet med att styra samhället mot en långsiktig hållbar utveckling. Relevanta och välformulerade

miljökrav kan bidra till att uppnå klimat- och miljömål och stimulerar tekniköverföring och teknikutveckling.

I enlighet med Parisdeklarationens och Accra-agendans principer om ökad användning av samarbetsländernas egna förvaltningssystem utförs en större andel av upphandlingarna decentraliserat och lokalt i länderna. Det svenska agerandet måste beakta denna utveckling.

De multilaterala utvecklingsorganisationerna spelar dock fortsatt en betydelsefull roll under hela upphandlingsprocessen och har ett särskilt ansvar för att säkra resultat och effektivitet. De fungerar dessutom ofta som förebilder när samarbetsländernas egna upphandlingssystem utvecklas och samarbetar ofta aktivt med samarbetsländerna kring kompetens- och kapacitetsutveckling inom upphandlingsområdet.

Det har länge funnits ett stort intresse internationellt för t.ex. miljökrav vid offentlig upphandling. Organisationer som FN, OECD och EU har arbetat länge med att stärka arbetet med miljöanpassad offentlig upphandling. Det är ett prioriterat styrmedel, bl.a. i arbetet med genomförandeplanen från toppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg 2002. I Sverige är det ofta Miljöstyrningsrådet, under ledning av Regeringskansliet, som deltar i arbetet med att företräda Sverige i det internationella samarbetet om miljökrav vid offentlig upphandling. Sverige har länge arbetat med att utveckla arbetet med miljökrav vid offentlig upphandling*. Internationellt sett har Sverige kommit långt, något som uppmärksammats av bl.a. FN och Afrikanska utvecklingsbanken som specifikt har efterfrågat svenskt stöd till kompetens- och kapacitetsutveckling på detta område.

Policyinriktat område 2: Närmare offentlig-privat samverkan

Sveriges politik för global utveckling (PGU) lyfter fram det svenska näringslivet som en viktig aktörskrets vars potential att bidra till global utveckling och fattigdomsminskning inte tagits tillvara fullt ut.

Regeringen har därför inrättat ett Råd för Näringsliv och Utveckling (NU-rådet), som en del av ett nätverk för att bättre ta tillvara det svenska näringslivets och offentliga aktörers samlade kunskap och erfarenhet, i syfte att bidra till målet för svensk politik för global utveckling inklusive målet för det svenska utvecklingsarbetet och målet för reformsamarbete i Östeuropa.

Som ett led i detta arbete bör Regeringskansliet verka för att skapa former för en närmare samverkan mellan privata och offentliga aktörer i syfte att stärka det samlade svenska bidraget till det multilaterala biståndet. De s.k. NU-samråden på landnivå bör aktivt verka för att

* Ref: Skrivelse 2006/07:54 Miljöanpassad offentlig upphandling.

fånga upp samlade svenska erfarenheter och bedömningar av det multilaterala biståndet och upphandlingar i samarbetsländerna och bli bättre på att bygga nätverk till ömsesidig nytta. Vidare bör de lyckade exempel av offentlig-privat samverkan som lyfts fram av NU-nätverket vidareutvecklas och tjäna som exempel och inspirationskälla för nya samarbeten och samverkansformer.

På uppdrag av regering och riksdag har Sida utvecklat ett nytt program för samverkan med näringslivet – *Business for Development* – i syfte att ”mobilisera resurser och att uppmuntra företagen att utveckla sin kärnverksamhet så den än mer bidrar till förbättrade förutsättningar för människor som lever i fattigdom”^{*}.

Sveriges samlade kontaktytor och samarbeten – statliga och privata – med prioriterade organisationer kan utnyttjas bättre. Svenska företags och andra aktörers samarbeten med de multilaterala utvecklingsorganisationerna kan stärka Sveriges offentliga samarbeten och vice versa. Genom att ställa både näringslivets kompetens, det institutionella kunnandet och finansieringen till förfogande blir det svenska bidraget till de multilaterala utvecklingsorganisationerna bredare och får större genomslag. Bättre samverkan mellan statliga och privata aktörer behövs och riktlinjer för att arbeta systematiskt med detta behöver utvecklas i relationerna med de multilaterala utvecklingsorganisationerna.

Policyinriktat område 3: Fler svenskar i organisationerna och tätare kontakter

Regeringskansliet bör verka för att öka antalet svenskar på nyckelpositioner (anställningar och sekonderingar) i de multilaterala utvecklingsorganisationerna genom en bredare intern och extern samverkan. Det kan t.ex. gälla mer operativa positioner i linjen (dvs nära beredningen, upphandlingen och uppföljningen av projekt) och inom sektorer/länder av särskilt svenskt intresse och konkurrenskraft.

Det strategiska synsätt och de förslag till åtgärder som identifieras i promemorian ”Sverige – en kompetent internationell utvecklingsaktör?”, bör speciellt beaktas (ref. Anders Nordström, tidigare GD Sida). Slutsatser bör ligga till grund för en arbetsplan på området.

Vidare bör Regeringskansliet eftersträva tätare kontakter med organisationerna genom fler officiella besök, möten och seminarier, med möjlighet till dialog och att föra fram svenska ståndpunkter.

^{*} Ref. www.sida.se, Business for Development, Sidas program för samverkan med näringslivet.

Bakgrund

En allmän bedömning är att Sverige tidigare satsat på att personal rekryteras i första hand från svenska myndigheter och i hög utsträckning till tjänster av policy-karaktär. Det bedöms också kunna vara av intresse att satsa på att personal rekryteras från privata och civila aktörer till mer operativa poster i linjen.

Rekrytering och sekondering av svenskar med rätt kompetensprofil får effekter på hur t ex miljökrav kan ställas och tillämpas som ett led i att stärka de multilaterala utvecklingsorganisationernas arbete på upphandlingsområdet.

FÖRSLAG TILL RIKTADE ÅTGÄRDER

1. En ”**Nationell kontaktpunkt**” föreslås upprättas vid Exportrådet som en central samlande funktion för svenska aktörer med intresse av multilateralt biståndsfinansierade upphandlingar. Den Nationella kontaktpunkten bör understödjas av ett råd bestående av t.ex. Regeringskansliet, Sida, Exportrådet och näringslivet, för samordning och samverkan om insatser på upphandlingsområdet gentemot de multilaterala utvecklingsorganisationerna.

2. Åtgärder för att stödja de multilaterala utvecklingsorganisationernas arbete med att öka effektivitet, kvalitet och transparens i biståndsupphandlingar:

2a) Analys och marknadsbevakning

Exportrådet ska i nära samverkan med UD och utlandsmyndigheter analysera och behovspröva insatser på upphandlingsområdet som är efterfrågade inom de multilaterala utvecklingsorganisationerna.

2b) Stärkt upphandlingskompetens

Prioritet ska ges åt kompetens- och expertstöd inom:

- kriterier för hållbar offentlig upphandling,
- hänsyn till livscykelkostnadsperspektiv,
- kriterier för socialt ansvarstagande,
- transparens och antikorrupcion,
- metoder som främjar innovativa lösningar, t ex funktionsbaserad upphandling.

I enlighet med SADEVs generaldirektör Gunilla Törnqvists rekommendation bör även relevanta delar av svensk utrikesförvaltning få ta del av ökad kompetensutveckling på detta område.

Åtgärderna ska komplettera satsningar på kompetensutveckling inom upphandlingsområdet och offentlig finansiell styrning som Sida genomför inom ramen för utvecklings- och reformsamarbetet, både bilateralt och multilateralt.

2c) Erfarenhetsutbyte

Skapa former och arenor för dialog och nätverk med nyckelpositioner inom upphandlingsområdet.

Information och budskap bör vidareutvecklas vis-à-vis de multilaterala utvecklingsorganisationerna om tillgången på svensk kompetens och hållbara lösningar.

3. Åtgärder och aktiviteter för att öka kännedomen bland svenska aktörer om marknadspotential och upphandlingsmöjligheter.

3a) Kompetensbyggande

Åtgärder ska utformas som kan öka svenska aktörers kunskap om och intresse för de multilaterala utvecklingsorganisationernas insatser i utvecklingsländer. Prioritet ska ges åt informationsinsatser, kurser, seminarier och kompetensstöd, t ex om upphandlingsprocesserna, offertskrivning och hur man kan bli en bättre leverantör och partner till de multilaterala utvecklingsorganisationerna, liksom delegationsbesök i syfte att skapa kontakter mellan svenska aktörer och upphandlare/kund.

Insatser bör genomföras för att nå ökad förståelse för beredningsprocesser inför upphandlingar, behovet av nödvändiga nätverk och lokala samarbetspartners. Det kan också gälla utformning av en vägledning på området för svenska aktörer som gör processen för potentiella konsulter och leverantörer effektivare både tidsmässigt och kostnadsmässigt.

Kompetensstöd bör utformas om affärsnyttan och strategiska fördelar med socialt ansvarstagande. Med stöd av ISO 26000 (ny standard inom socialt ansvarstagande) kan svenska aktörer uppmuntras och informeras om vilket stöd aktörer kan få som vill utveckla sin verksamhet att praktiskt arbeta med socialt ansvarstagande.

3b) Projektutveckling

Ett fokusområde bör vara att underlätta och påskynda utvecklingsfasen av projekt som prioriteras av samarbetsländerna samt skapa förutsättningar för svenska aktörer att engageras i denna fas.

Ge samlad information om möjligheter och fakta om de olika utvecklingsorganisationernas stöd till projektutveckling, inklusive sammanställning över de svenska bidragen till fonder för tekniskt samarbete samt kontaktpersoner för dessa.

Med beaktande av de multilaterala organisationernas utvecklingsmandat och svenska prioriteringar i utvecklingssamarbetet bör möjligheterna undersökas att koppla fondbidrag till sektorer med svensk konkurrenskraft*. Sådana områden kan vara miljö och klimat, energi och stadsplanering.

Projekt- och marknadsbevakningen, samt i nästa steg projektbearbetning, behöver utvidgas och intensifieras.

3c) Samverkansgrupper

Arbeta med stöd till projektledning och koordinering av befintliga och ev. nya nätverk med verksamhet gentemot de multilaterala utvecklingsorganisationerna, såsom t ex Swedish Association for UN Business (SWEUNB)[†] inklusive möjlighet till bidrag för genomförande av nätverkets prioriteringar.

Som ett led i att söka närmare offentlig-privat samverkan, ska den legala plattformen för sådan samverkan inom ramen för SWEUNB utvecklas.

3d) Konceptbyggande och paketering

Utforma effektivare och flexibla koncept/erbjudanden som tar tillvara och lyfter fram svenska komparativa fördelar anpassade till utvecklingsländernas behov och förutsättningar.

* Gäller främst s.k. fonder för tekniskt samarbete som finns inom utvecklingsbanker och inte inom FN eller EU.

[†] SWEUNB är ett gemensamt initiativ från näringslivet, UD och Exportrådet med målet att förbättra samarbetet och affärsrelationerna med FN, genom att bygga på initiativet Global Compact och i syfte att bidra till uppfyllandet av FN:s millenniemål. I dagsläget finns ett 40-tal medlemsföretag.

Det gäller bland annat utveckling av anpassade applikationer av SymbioCity-konceptet med fokus på hållbara miljö- och energilösningar.

Det gäller också särskilda åtgärder och specifika applikationer som kan tillämpas vid katastrofer, återuppbyggnad, flyktingverksamhet och fredsbevarande insatser, såsom vidareutveckling och implementering av koncepten *SymbioCity Camp Solutions* och *Sustainable Medical Solutions*. Åtgärder bör utformas som kan facilitera demo-projekt på detta område liksom former för närmare offentlig-privat samverkan.

Förutsättningarna för ett utvidgat svenskt nätverk för samordnade rehabiliterings- och återuppbyggnadsinsatser bör närmare studeras som ett ”SWEREPS” – Swedish Early Recovery and Reconstruction Response System.

Andra områden för åtgärder under programmets tvåårsperiod som kan bli aktuella bör kunna övervägas efter samråd med Regeringskansliets Projektexportsekretariat och den nationella kontaktpunktens samlade råd.

Genomförande och uppföljning

Regeringskansliets Projektexportsekretariat inom UD är ”fokalkpunkt” inom Regeringskansliet för upphandlingsfrågor i de multilaterala utvecklingsorganisationerna. Fokalkunkten utgör stödfunktion för de organisationsansvariga inom Regeringskansliet gällande exempelvis styrdokument, metoder för upphandling, ”best practices”, etc. Projektexportsekretariatet ansvarar för samordning och uppföljning av denna handlingsplan, medan Exportrådet har motsvarande operativt ansvar för genomförande av föreslagna riktade åtgärder och aktiviteter.

Handlingsplanen föreslås gälla t. om. 2012. Därefter bör Projektexportsekretariatet ta initiativ till en utvärdering av genomförande, resultat och effekter.

När det gäller målsättningen om att stärka förutsättningarna för ökat svenskt deltagande i insatser och projekt som finansieras av de multilaterala utvecklingsorganisationerna är det viktigt att notera att de svenska intressenterna själva bär det primära ansvaret att skaffa den kompetens som krävs för att kunna hävda sig i konkurrensen.

Huvudmannskapet för de multilaterala utvecklingsorganisationerna ligger på flera olika departement inom Regeringskansliet. Sida och andra myndigheter ger stöd till speciella program och insatser. Förbättrat samråd och stärkt samstämmighet eftersträvas inom ramen för *Svensk strategi för multilateralt utvecklingssamarbete* (multistrategin) som antogs av regeringen 2007. Med strategin vill regeringen säkra kvalitet och

effektivitet. Genomförandet av strategin samordnas av enheten för multilateralt utvecklingssamarbete vid Utrikesdepartementet (UD-MU).

Inom ramen för multistrategin åligger det Regeringskansliet att ta fram organisationsspecifika strategier och en samrådsfunktion för de viktigaste organisationerna som identifierats utifrån det multilaterala utvecklingssamarbetet. Syftet är att skapa ett samstämmigt agerande, gemensamma prioriteringar, planering och resultatuppföljning. Denna handlingsplans vägledande och policyinriktade principer på upphandlingsområdet bör inkluderas och följas upp som en del i dessa organisationsstrategier där så är relevant. Föreslagna åtgärder är i det längre perspektivet beroende av att upphandlingsfrågorna integreras i den löpande verksamheten.

Implementering av handlingsplanen bör samordnas med Sveriges agerande inom det bilaterala utvecklingssamarbetet.

Med ett samstämmigt agerande och ett samspel mellan bilateralt och multilateralt utvecklingssamarbete kan ett mer gynnsamt genomslag av svenska insatser och svensk policy uppnås. Implementeringen av handlingsplanen ska därmed i möjligaste mån komplettera Sidas handlingsplan för effektiva upphandlingar i svenskt utvecklingssamarbete 2011-2013.